

सत्यश्रवा आत्रेयः। उषाः। त्रिष्टुप्।

द्युतद्यामानं बृहतीमृतेन ऋतावरीमरुणप्सु विभातीम्।

देवीमुषसं स्वरावहन्तीं प्रति विप्रासो मतिभिर्जरन्ते ॥ ५.०८०.०१

द्युतद्यामनम्- दीप्तरथाम्। बृहतीम्- महतीम्। ऋतेन- उपासकधर्मेण। ऋतावरीम्- प्रकृतिनियतिभूतसत्ययुक्ताम्। अरुणप्सुम्- अरुणरूपाम्। विभातीम्- दीप्ताम्। देवीम्- लीलावतीम्। स्वरावहन्तीम्- सूर्यं प्रति गच्छन्तीम्। उषसम्- ज्ञानोदयदेवतां विद्यां प्रभातीम्। प्रति। विप्रासः- मेधाविनः। मतिभिः। जरन्ते- स्तुवन्ति ॥१॥

एषा जनं दर्शता बोधयन्ती सुगान्पथः कृण्वती यात्यग्रे।

बृहद्रथा बृहती विश्वमिन्वोषा ज्योतिर्यच्छत्यग्रे अह्वाम् ॥ ५.०८०.०२

एषा- इयम्। दर्शता- दर्शनीया। जनम्- प्रजाः। बोधयन्ती। सुगान्- सुखेन गन्तुं शक्यान्। पथः- मार्गान्। कृण्वती- कुर्वती। अग्रे। याति- गच्छति। बृहद्रथा- महारथा। बृहती- महती। विश्वमिन्वा- सर्वप्रीणयित्री। अह्वाम्- दिवसानाम्। अग्रे। ज्योतिः। यच्छति- ददाति ॥२॥

एषा गोभिररुणेभिर्युजानास्त्रेधन्ती रयिमप्रायु चक्रे।

पथो रदन्ती सुविताय देवी पुरुष्टुता विश्ववारा वि भाति ॥ ५.०८०.०३

एषा- इयम्। अरुणेभिः- रोचमानैः। गोभिः- रश्मिभिर्धेनुभिर्वा। युजाना- योजयन्ती। अस्त्रेधन्ती- अक्षीणा। अप्रायु- अविचलिताम्। रयिम्- दानयोग्यसम्पदम्। चक्रे- अकरोत्। देवी सुविताय- सुखाय। पथः- मार्गान्। रदन्ती- विलिखन्ती। पुरुष्टुता- बहुभिः स्तुता। विश्ववारा- बहुभिर्वृता। वि भाति- प्रकाशते ॥३॥

एषा व्येनी भवति द्विबर्ही आविष्कृण्वाना तन्वं पुरस्तात्।

ऋतस्य पन्थामन्वेति साधु प्रजानतीव न दिशो मिनाति ॥ ५.०८०.०४

एषा- इयम् । व्येनी- शुभ्रा । द्विबर्हा- अभ्युदयनिःश्रेयसकरी । भवति । पुरस्तात्- अग्रे । तन्वम्-
स्वदेहम् । आविष्कृण्वाना- प्रकटयन्ती । ऋतस्य- प्रकृतिनियतिभूतसत्यस्य । पन्थाम्- मार्गम् ।
साधु । अन्वेति- अनुगच्छति । प्रजानतीव । दिशः । न । मिनाति- हिनस्ति ॥४॥

एषा शुभ्रा न तन्वौ विदानोर्ध्वेव स्नाती दृशये नो अस्थात् ।

अप द्वेषो बाधमाना तमांस्युषा दिवो दुहिता ज्योतिषागात् ॥ ५.०८०.०५

एषा- इयम् । शुभ्रा- शुक्ला नारी । न- इव । तन्वः- अङ्गानि । विदाना- प्रकटयन्ती । ऊर्ध्वेव स्नाती-
स्नात्वेव समुद्रादूर्ध्वं गच्छति । आध्यात्मिके हृदयसमुद्रादुद्भूता । नः- अस्माकम् । दृशये- दर्शनाय ।
अस्थात् । द्वेषः तमांसि- द्वेषभावनामयानन्धकारान् । अप बाधमाना- नाशयन्ती । दिवो दुहिता-
दिव्या । ज्योतिषा । अगात्- आगच्छति ॥५॥

एषा प्रतीची दुहिता दिवो नून्योषेव भद्रा नि रिणीते अप्सः ।

व्यूर्ण्वती दाशुषे वार्याणि पुनर्ज्योतिर्युवतिः पूर्वथाकः ॥ ५.०८०.०६

एषा- इयम् । प्रतीची- अभिमुखा । दिवो दुहिता- नभसः पुत्री । आध्यात्मिके तु चिदाकाशजा । नून-
प्रति । भद्रा- कल्याणवेषा । योषेव- नारीव । अप्सः- रूपम् । नि रिणीते- प्रेरयति । दाशुषे- दात्रे ।
वार्याणि- श्रेष्ठानि । व्यूर्ण्वती- यच्छन्ती । युवतिः- तरुणी । ज्योतिः- प्रकाशम् । पुनः । पूर्वथा-
पूर्ववत् । अकः- करोति ॥६॥